

ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารอาคารสงเคราะห์
กรณีศึกษาพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์

Factors that affect the expectation period of loan payment of the Government Housing Bank
customers Case study of Government Housing Bank's employees

ชนกิจ บวรรัตนปราณ¹ และ บุญเลิศ จิตรมณีโรจน์²

¹ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, E-mail: jojoe023@gmail.com

² อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, E-mail: boonlert_jit@utcc.ac.th

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงความสามารถในการชำระหนี้สินที่เกี่ยวกับลูกหนี้ (Capacity) และเกี่ยวกับธนาคาร (Collateral) โดยตรง รวมทั้ง เพื่อนำเสนอแนวทางในการเพิ่มระยะเวลาการผ่อนชำระสินเชื่ ของธนาคารอาคารสงเคราะห์

ดำเนินการโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีวิจัยในรูปแบบเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ จำนวน 200 ราย โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 158 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดประเด็นสำคัญของคำถามขึ้นภายใต้กรอบแนวความคิด (Conceptual Framework) ที่กำหนดไว้เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัย พบว่า

ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้ของลูกค้านักธนาคารอาคารสงเคราะห์และสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรได้ร้อยละ 65.10 ประกอบไปด้วย 8 ปัจจัย ได้แก่ ระยะเวลาในการผ่อนชำระตามสัญญา มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการขอสินเชื่อ ภัยธรรมชาติ เงินงวด/ระยะเวลาผ่อนชำระไม่เหมาะสม การย้ายที่อยู่ เพศ แผนที่จะปิดบัญชีก่อนระยะเวลาตามสัญญา และภูมิภาคของหลักประกัน

คำสำคัญ: ระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้, ความสามารถในการชำระหนี้สิน , ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ABSTRACT

This independent study has a purpose. To study the ability to repay debts relating to the debtor (capacity) and the bank directly (including the provision of guidelines for increasing the installment period of the loan) Of the Government Housing Bank

Conducted using quantitative research patterns (Quantitative Research) with survey research method which collected data by using questionnaires from the target group of the 200 Government Housing Bank employees. There were 158 respondents. Questionnaire that the researcher created by defining the key points of the question under the Conceptual Framework defined in order to be consistent with the objectives And the hypothesis of the research found that

Factors that affect the expectation period of loan payment of the Government Housing Bank customers and can explain the variance of variables 65.10%, comprising 8 factors, namely, the installment period according to the contract. Value of collateral used in applying for natural disaster loans, annuity / installment period is not appropriate. Migration, gender, map will close the account before the contract period. And regions of collateral

Keywords: the expectation period of loan payment , the ability to repay debts , the Government Housing Bank

1. บทนำ

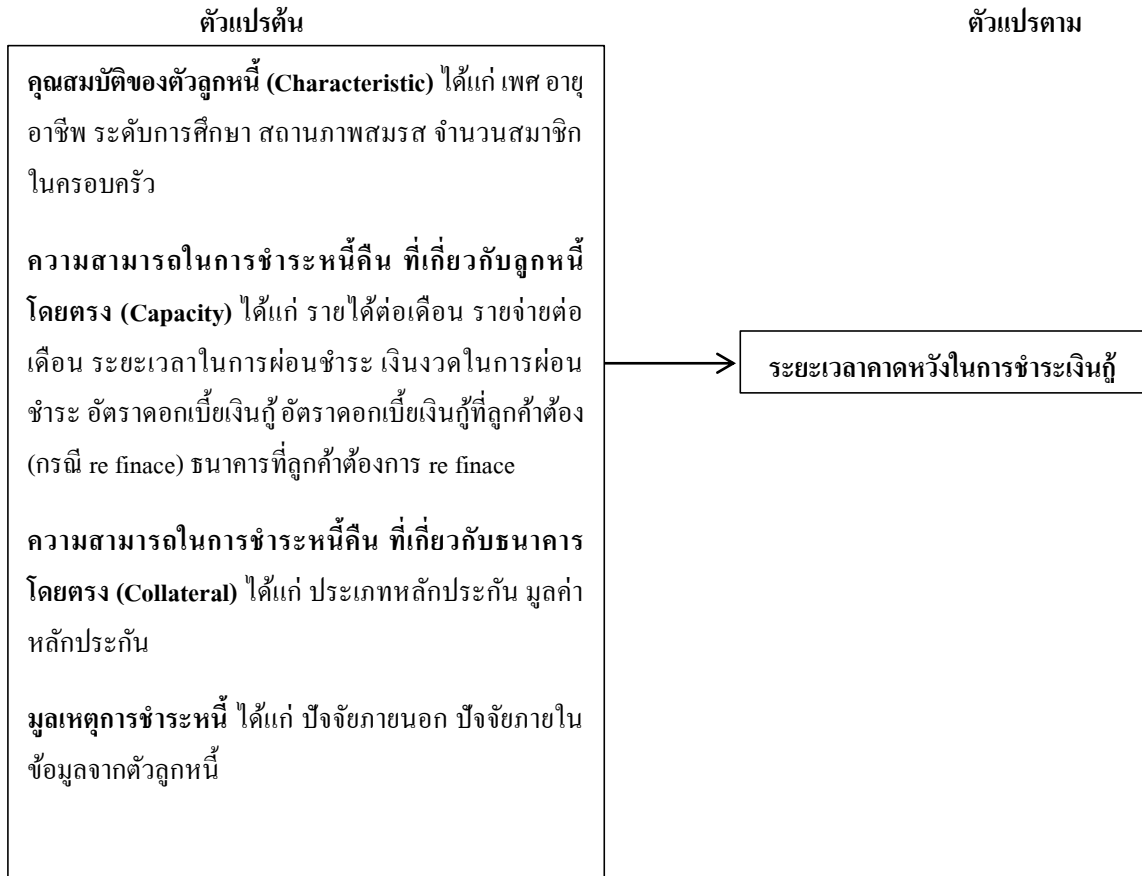
ปัจจุบันรูปแบบการให้บริการด้านสินเชื่อมีอยู่หลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคได้โดยง่าย โดยผู้บริโภคจะต้องชำระคืนเงินกู้ยืมตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งระบุไว้ในสัญญา โดยเงินที่ชำระคืนดังกล่าว เรียกว่า “เงินงวด” ทั้งนี้แนวคิดเงินงวดดังกล่าว ใช้ในหลากหลายประเภทของสินเชื่อ ไม่ว่าจะเป็น สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย หรือ สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ เป็นต้น

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ หรือ ธอส. (อังกฤษ: Government Housing Bank) เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงการคลัง โดยปัจจุบันกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2496 ทำหน้าที่ช่วยเหลือทางการเงินให้กับประชาชน ได้มีที่อยู่อาศัยตามสมควรแก่สภาพ โดยการให้กู้ยืมเงินและ จัดสรรที่ดินเพื่อก่อสร้างที่เป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่ประกอบธุรกิจในการส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชนนำเงินไป ลงทุนเกี่ยวกับการสร้างอาคารและที่ดินโดยตรงทำหน้าที่เสมือนสื่อกลางในการนำเงินไปใช้ประโยชน์ใน กิจการเคหะและเป็นสถาบันการเงินที่ดำเนินธุรกิจ อีกทั้งยัง ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐต่างๆ สนับสนุนให้ประชาชนมีที่อยู่เป็นของตนเอง อาทิ ให้สินเชื่อกับผู้ที่ยื่นกู้บ้านกับการเคหะแห่งชาติสินเชื่อกับผู้ประกันตนกับสำนักงานประกันสังคม ร่วมกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้สมาชิกกู้เงินเพื่ออสังหาริมทรัพย์ ความช่วยเหลือด้านการมีบ้าน

ทั้งนี้ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ก็ได้นำแนวคิดเงินงวดมาใช้ ซึ่งเงินงวด คือ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระเป็นรายเดือนที่ผู้กู้ต้องผ่อนชำระคืนให้กับผู้ให้กู้ทุกเดือน โดยเงินงวดจะต้องประกอบไปด้วยดอกเบี้ยรวมกับเงินต้น ทั้งนี้ ธนาคารอาคารสงเคราะห์กำหนดลำดับการตัดชำระ โดยตัดชำระดอกเบี้ยก่อนและส่วนที่เหลือนำไปตัดชำระเงินต้น (คำนวณดอกเบี้ยเดือนละ 1 ครั้ง ทุกวันที่สิ้นเดือน) ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่จะสามารถชำระเงินกู้ในช่วงใดของเดือนก็ได้ โดยที่ไม่กระทบต่อดอกเบี้ยที่ชำระ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าเพื่อให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ในฐานะผู้ให้กู้สามารถเพิ่มรายได้ได้มากขึ้น แนวทางหนึ่งที่สามารถดำเนินการได้ คือ รักษาฐานลูกค้าเงินกู้ (ชั้นหนี้ปกติ) ให้คงอยู่กับธนาคารให้ได้นานที่สุด เพื่อที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์จะได้มีโอกาสในการสร้างรายได้จากดอกเบี้ยดังกล่าวได้

กรอบแนวคิดการวิจัย)Conceptual Framework(

2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์การให้สินเชื่อ

หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เครดิตที่ได้รับความนิยมทั่วไปจะใช้ 6 C's วาสนา สิงห์ โกวิทย์ อ้างอิงจาก นงนุช กะดีแดง. 2541 หน้า 5 ได้แก่ (

1. คุณสมบัติของตัวลูกค้าผู้ขอสินเชื่อ)Characteristics (คือ คุณลักษณะหรือวินัยในการใช้และการชำระสินเชื่อในอดีต ซึ่งบอกถึงการรักษาสัญญาในการใช้สินเชื่อ การชำระหนี้ตรงเวลาหรือไม่อย่างไร
2. ความสามารถในการชำระหนี้สิน)Capacity คือ ความสามารถในการจ่ายชำระหนี้สิน เช่น ผู้ขอสินเชื่อมี (งานการที่มั่นคงหรือไม่และมีอายุการทำงานมานานเท่าไรใน บริษัทที่ทำอยู่ในปัจจุบันมีรายได้เพียงพอต่อหนี้สินที่มีอยู่หรือไม่
3. ทุนของกิจการ)Capital คือ เงินทุน หรือสินทรัพย์ หรือเงินฝากของผู้ขอสินเชื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน (สินเชื่อที่ใช้เพื่อการประกอบธุรกิจจะให้ความสำคัญใน ปัจจัยนี้มาก
4. สภาพแวดล้อมทั่วไป)Condition คือ ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขอื่นที่มีผลกระทบต่อรายได้ เป็นต้นว่าเศรษฐกิจ (อาชีพ หรือเงื่อนไขในการกู้
5. หลักประกันหรือหลักทรัพย์ที่ใช่ค้ำประกัน)Collateral (คือ หลักประกันที่เป็นทรัพย์สินซึ่งผู้กู้จะนำมา จำนำ หรือจำนองเพื่อให้สถาบันการเงินมีความมั่นใจและลดความเสี่ยงหากผู้ขอสินเชื่อไม่ชำระหนี้ตามกำหนด

6. การควบคุมการดำเนินการ)Controlเป็นการพิจารณาถึงการทำงานที่มีประสิทธิภาพของผู้ที่ไม่ใช่ว่าผู้ทุก (คนจะมีระบบการเงินและการบริหารภายในที่ดี เช่นการบริหารแบบครอบครัวอาจเหมาะสมกับธุรกิจหนึ่งแต่ไม่เหมาะสมกับทุกธุรกิจ

แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้

แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้ โดยชนินทร์ พิทยาวิวิท)2534(กล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

1. มูลเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ หากปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลกระทบต่อตัวลูกหนี้ ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ, นโยบายของรัฐบาล, ค่านิยมและเทคโนโลยี และภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด

2. มูลเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน เป็นปัจจัยที่เกิดจากธนาคารผู้ปล่อยสินเชื่อเอง และสามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย, การประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม, ระบบการติดตามและควบคุมภายในของธนาคารไม่มีประสิทธิภาพ และการอำนวยความสะดวกของธนาคารไม่มีการถ่วงดุลที่ดี

3. มูลเหตุที่เกิดจากตัวลูกหนี้ ได้แก่ ลูกหนี้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์การกู้, การย้ายถิ่นที่อยู่ การเปลี่ยนงาน การถูกเลิกจ้างงาน ทำให้ไม่สามารถรับภาระหนี้ที่มีอยู่ได้, การที่ลูกหนี้ถึงแก่กรรมหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง ทูพพลภาพสภาพครอบครัว ทำให้ภาระการใช้จ่ายเปลี่ยนแปลงไป, ลูกหนี้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย, ลูกหนี้หวังผลทางธุรกิจสูงเกินไป ภาระเงินงวดอาจสูงกว่าความสามารถในการชำระหนี้ และการเปลี่ยนแปลงภายในของธุรกิจของลูกหนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนิษฐา จอมวิญญาณ์)2546(ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้เงินกู้ในโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสินสาขาลำปาง วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อชำระหนี้เงินกู้ ในโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสินสาขาลำปางและศึกษาปัญหาและอุปสรรคของผู้กู้เงินในโครงการธนาคารประชาชนและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของธนาคารออมสินสาขาลำปาง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจากแบบสอบถามสำหรับผู้กู้เงิน จำนวน 199 ราย จากผู้กู้เงินในโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน สาขา ลำปาง

ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาลำดับแรกคือรายได้ของครอบครัวต่อเดือน รองลงมาได้แก่ภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ จำนวนบุคคลที่อยู่อาศัยในครอบครัว การให้บริการของธนาคาร และค่านิยมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลง ประสิทธิภาพการประกอบอาชีพปัจจุบันมีผลกระทบต่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่ธนาคาร ส่วนปัญหาและอุปสรรคต่อการชำระหนี้มาจากตัวผู้กู้เอง จากธนาคาร และจากสาเหตุภายนอก

เสนาะ อุเทน)2547(ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อชำระหนี้เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของ (ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด การชำระหนี้เงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ของธนาคารกรุงไทย จำกัด และศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค ใน (มหาชน) การชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้า ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาคือลูกค้าสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย จำนวน300 ราย จากลูกค้า สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ของธนาคารกรุงไทย จำกัด ในเขตอำเภอเมือง จังหว (มหาชน) ัดเชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ จำนวน 22 ราย และใช้สถิติในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือสถิติเชิงพรรณนาและไคว์สแควร์

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อชำระหนี้เงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย โดยจำแนกตาม การค้างชำระหนี้ และไม่ค้างชำระหนี้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ตัวแปรสลิปตัว มีผลกระทบต่อชำระหนี้เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย ได้แก่ จำนวนบุคคลที่อุปการะ อาชีพ อายุงาน รายได้ รายจ่าย ระยะเวลาผ่อนชำระคงเหลือ ยอด

หนี้คงเหลือ ภาระหนี้กับเจ้าหนี้ที่อื่นๆ การผ่อนชำระต่อเดือน ราคาประเมินหลักประกัน ส่วนตัวแปรที่เหลือห้าตัว ไม่มีผลกระทบต่อภาระหนี้คืนเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ขนาดครอบครัว วงเงินกู้

3.วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความสามารถในการชำระหนี้คืน ที่เกี่ยวกับลูกหนี้โดยตรง (Capacity)
2. เพื่อศึกษาถึงความสามารถในการชำระหนี้คืน ที่เกี่ยวกับธนาคาร โดยตรง (Collateral)
3. เพื่อนำเสนอแนวทางในการเพิ่มระยะเวลาการผ่อนชำระสินเชื่อ ของธนาคารอาคารสงเคราะห์

4. การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยฉบับนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีวิจัยในรูปแบบเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมาย เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้ของลูกค้ายกอาคารสงเคราะห์ โดยทางผู้วิจัยได้ทำการกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง: ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ลูกค้ายกอาคารสงเคราะห์ ที่เป็นพนักงานของอาคารสงเคราะห์ จำนวน 2,554 ราย (ข้อมูล ณ 31 ธ.ค. 2561) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของอาคารสงเคราะห์ จำนวน 200 ราย โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 158 ราย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยกำหนดประเด็นสำคัญของคำถามขึ้นภายใต้กรอบแนวความคิด (Conceptual Framework) ที่กำหนดไว้เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล: ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์จัดทำงานวิจัยนี้ มีแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้มาจากการใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้เงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้มาจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ เนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการชำระหนี้เงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และงานวิจัย รวมถึงวิทยานิพนธ์ต่างๆ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล: เมื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการ นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ และลงรหัสข้อมูลของแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ทั้งนี้ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และสถิติเชิงอนุมานใช้เทคนิคการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis)

5. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอยู่ในช่วงอายุ 31 - 40 ปี ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด มีสมาชิกในครอบครัว จำนวน 4 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ระยะเวลาในการผ่อนชำระ 21-30 ปี เงินงวดในการผ่อนชำระไม่เกิน 10,000 บาท อัตราดอกเบี้ยตามสัญญาเงินกู้ 2.01-3.00% ระยะเวลาที่ผ่อนมาแล้ว ไม่เกิน 5 ปี มีแผนจะทำรีไฟแนนซ์ในอนาคต

(Refinance) มีแผนการปิดบัญชีก่อนระยะเวลาตามสัญญา มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการขอสินเชื่อในช่วง 2-3 ล้านบาท เป็นที่อยู่อาศัยแนวราบ และหลักประกันตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีแผนจะทำรีไฟแนนซ์ในอนาคต (Refinance) ส่วนใหญ่ต้องการดอกเบี้ย 2.01-3.00% และธนาคารที่ต้องการรีไฟแนนซ์ในอนาคต (Refinance) ได้แก่ ธนาคารออมสิน(ลำดับที่ 1), ธนาคารไทยพาณิชย์และธนาคารกรุงไทย (ลำดับที่ 2) และ ธนาคารไทยพาณิชย์และธนาคารกสิกรไทย (ลำดับที่ 3) ตามลำดับ และนับจากวันนี้ จะทำการรีไฟแนนซ์ (Refinance) ในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี

ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลด้านมูลเหตุการชำระหนี้ พบว่า ด้านปัจจัยภายนอกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 0.84) รองลงมา คือ ปัจจัยภายในมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 1.10) และมูลเหตุที่เกิดจากตัวลูกหนี้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = 1.04) ตามลำดับ

ในส่วนของ การทดสอบสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานที่ 1 ข้อมูลคุณสมบัติลูกหนี้ (Characteristics) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่งผลให้มีระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้ที่แตกต่างกัน

ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ ได้แก่ T-test และ F-test (Analysis of Variance: ANOVA)

ผลการทดสอบ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ข้อมูลความสามารถในการชำระหนี้คืน (Capacity) ประกอบด้วย รายได้ รายจ่าย ระยะเวลาในการผ่อนชำระตามสัญญา เงินงวดในการผ่อนชำระ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ระยะเวลาที่ผ่อนมาแล้ว และแผนการปิดบัญชีก่อนระยะเวลาสัญญา ส่งผลให้มีระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้แตกต่างกัน

ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ ได้แก่ T-test และ F-test (Analysis of Variance: ANOVA)

ผลการทดสอบ พบว่า รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ระยะเวลาในการผ่อนชำระตามสัญญา เงินงวดในการผ่อนชำระ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ระยะเวลาที่ผ่อนมาแล้วที่แตกต่างกัน แผนการรีไฟแนนซ์ในอนาคต และ แผนการปิดบัญชีก่อนระยะเวลาตามสัญญา ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ข้อมูลหลักประกันที่ใช้ในการค้ำประกัน (Collateral) ประกอบด้วย มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการขอสินเชื่อ ประเภทหลักประกัน และภูมิภาคของหลักประกัน ส่งผลให้มีระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้แตกต่างกัน

ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ ได้แก่ T-test และ F-test (Analysis of Variance: ANOVA)

ผลการทดสอบ พบว่า มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการขอสินเชื่อ ประเภทของหลักประกัน และภูมิภาคของหลักประกัน ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ข้อมูลด้านมูลเหตุการชำระหนี้ ประกอบด้วย ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน และข้อมูลจากตัวลูกหนี้ ส่งผลให้มีระยะเวลาคาดหวังในการชำระหนี้แตกต่างกัน

ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ ได้แก่ Pearson's Correlations

ผลการทดสอบ พบว่า ข้อมูลด้านมูลเหตุการชำระหนี้ ประกอบด้วย ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน และข้อมูลจากตัวลูกหนี้ ส่งผลให้มีระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยเกี่ยวกับระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ ประกอบด้วย ข้อมูลคุณสมบัติลูกหนี้ ข้อมูลความสามารถในการชำระหนี้คืน ข้อมูลหลักประกันที่ใช้ในการค้ำประกัน และข้อมูลด้านมูลเหตุการชำระหนี้ มีผลต่อระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้

สถิติที่ใช้ทดสอบ ได้แก่ Multiple linear regression

ผลการทดสอบ พบว่า หลังจากคัดเลือกตัวแปรอิสระจาก 31 ตัวแปร เหลือ 8 ตัวแปร ด้วยวิธี Stepwise Regression ผลการวิเคราะห์สมการเชิงถดถอยแบบเส้นตรงพหุคูณ ผลลัพธ์ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ส่งผลต่อตัวแปรตาม กล่าวคือ ส่งผลต่อระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ของลูกค้ำธนาคารอาคารสงเคราะห์ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.651 สามารถอธิบายได้ว่า ตัวแปรอิสระ (ข้อมูลคุณสมบัติลูกหนี้ (Characteristics) ข้อมูลความสามารถในการชำระหนี้คืน (Capacity) ข้อมูลหลักประกันที่ใช้ในการค้ำประกัน (Collateral) และข้อมูลด้านมูลเหตุการชำระหนี้) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือ มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ของลูกค้ำธนาคารอาคารสงเคราะห์และสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรได้ร้อยละ 65.10

ทั้งนี้ จากการทดสอบสมมติฐานจะได้สมการเชิงเส้น ดังนี้

$$Y = 15.453 + 0.749X_{05} + 0.785X_{09} + 1.525X_{14} + 1.998X_{19} - 1.285X_{21} + 2.757D_{11} - 9.884D_{51} - 5.079D_{71}$$

โดยที่

Y : ระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ (ปี)

X₀₅ : ระยะเวลาในการผ่อนชำระตามสัญญา (ปี)

X₀₉ : มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการขอสินเชื่อ (ล้านบาท)

X₁₄ : ทัศนคติ (ระดับความคิดเห็น)

X₁₉ : เงินงวด/ระยะเวลาผ่อนชำระไม่เหมาะสม (ระดับความคิดเห็น)

X₂₁ : การย้ายที่อยู่ (ระดับความคิดเห็น)

D₁₁ : เพศ (0 : หญิง 1 : ชาย)

D₅₁ : แผนที่จะปิดบัญชีก่อนระยะเวลาตามสัญญา (0 : ไม่มี 1 : มี)

D₇₁ : ภูมิภาคของหลักประกัน (0 : ภูมิภาค 1 : กทม.และปริมณฑล)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (Beta) พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (Beta) ดังนี้

1. พิจารณาเฉพาะปัจจัยด้าน ระยะเวลาในการผ่อนชำระตามสัญญา: ลูกหนี้ที่มีอายุเพิ่มขึ้น 1 ปี จะส่งผลทำให้ระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ เพิ่มขึ้น 0.749 ปี เมื่อปัจจัยอื่นคงที่

2. พิจารณาเฉพาะปัจจัยด้าน มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการขอสินเชื่อ: ลูกหนี้ที่มีมูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการขอสินเชื่อเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะมีผลทำให้ระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ ลดลง 0.875 ปี เมื่อปัจจัยอื่นคงที่
3. พิจารณาเฉพาะปัจจัยด้าน ภัยธรรมชาติ: ลูกหนี้ที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้น 1 ระดับ จะมีผลทำให้ระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ ลดลง 1.525 ปี เมื่อปัจจัยอื่นคงที่
4. พิจารณาเฉพาะปัจจัยด้าน เงินงวด/ระยะเวลาผ่อนชำระไม่เหมาะสม: ลูกหนี้ที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเงินงวด/ระยะเวลาผ่อนชำระไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้น 1 ระดับ จะมีผลทำให้ระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ ลดลง 1.998 ปี เมื่อปัจจัยอื่นคงที่
5. พิจารณาเฉพาะปัจจัยด้าน การย้ายที่อยู่: ลูกหนี้ที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการย้ายที่อยู่เพิ่มขึ้น 1 ระดับ จะมีผลทำให้ระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ ลดลง 1.285 ปี เมื่อปัจจัยอื่นคงที่
6. พิจารณาเฉพาะปัจจัยตัวแปรคัมมีแสดงอิทธิพลของ เพศ: ลูกหนี้ที่มีเพศชาย จะมีระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงิน มากกว่า ลูกหนี้ที่มีเพศหญิง 2.767 ปี เมื่อปัจจัยอื่นคงที่
7. พิจารณาเฉพาะปัจจัยตัวแปรคัมมีแสดงอิทธิพลของ แผนที่จะปิดบัญชีก่อนระยะเวลาตามสัญญา: ลูกหนี้ที่มีแผนที่จะปิดบัญชีก่อนระยะเวลาตามสัญญา จะมีระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ น้อยกว่า ลูกหนี้ที่ไม่มีแผนที่จะปิดบัญชีก่อนระยะเวลาตามสัญญา 9.884 ปี เมื่อปัจจัยอื่นคงที่
8. พิจารณาเฉพาะปัจจัยตัวแปรคัมมีแสดงอิทธิพลของ ภูมิภาคของหลักประกัน: ลูกหนี้ที่มีหลักประกันในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จะมีระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ น้อยกว่า ลูกหนี้ที่มีหลักประกันในเขตภูมิภาค 5.079 ปี เมื่อปัจจัยอื่นคงที่

6. การอภิปรายผล

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ของลูกค้าธนาคารอาคารสงเคราะห์ กรณีศึกษาพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ นำมาสรุปกับแนวคิดทฤษฎีและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาคาดหวังในการชำระเงินกู้ของลูกค้าธนาคารอาคารสงเคราะห์ กรณีศึกษา พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ พบว่าจากปัจจัยทั้งหมด 31 ปัจจัยมีปัจจัยที่ส่งผล จำนวน 8 ปัจจัย ได้แก่ ระยะเวลาในการผ่อนชำระตามสัญญา มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการขอสินเชื่อ ภัยธรรมชาติ เงินงวด/ระยะเวลาผ่อนชำระไม่เหมาะสม การย้ายที่อยู่ เพศ มีแผนจะปิดบัญชีก่อนระยะเวลาตามสัญญา หรือไม่ และ ภูมิภาคของหลักประกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของเสนาะ อุเทน (2547) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาระหนี้สินเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่ง พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผล จำนวน 10 ปัจจัย ได้แก่ จำนวนบุคคลที่อุปการะ อาชีพ อายุงาน รายได้ รายจ่าย ระยะเวลาผ่อนชำระคงเหลือ ยอดหนี้คงเหลือ ภาระหนี้กับเจ้าหน้าที่อื่นๆ การผ่อนชำระต่อเดือน ราคาประเมินหลักประกัน ส่วนตัวแปรที่เหลือห้าตัว ไม่มีผลกระทบต่อภาระหนี้สินเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ขนาดครอบครัว วงเงินกู้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการการถกเถียงจะเห็นได้ว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาคาดหวังของการชำระเงินกู้จำนวน 7 ปัจจัย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วสามารถเห็นว่ามิข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มระยะเวลาการคาดหวังในการชำระเงินกู้ได้ ดังนี้

1. ระยะเวลาในการผ่อนชำระตามสัญญา, มูลค่าหลักประกันที่ใช้ในการขอสินเชื่อ: เนื่องจาก ปัจจัยทั้งสองแปรผันตรงกับ ระยะเวลาการคาดหวังในการผ่อนชำระฯ ดังนั้นหากธนาคารพิจารณาเพิ่มปัจจัยทั้งสองก็จะส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

2. ภูมิภาคของหลักประกัน: จากสมการจะเห็นว่า หลักประกันในภูมิภาค จะมี ระยะเวลาการคาดหวังฯ สูงกว่าหลักประกันในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ดังนั้นธนาคารควรเน้นการปล่อยสินเชื่อในภูมิภาคมากกว่ากรุงเทพฯ และปริมณฑล

ทั้งนี้ เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นศึกษาระยะเวลาการคาดหวังในการชำระเงินกู้ของพนักงานธนาคารธนาคารอาคารสงเคราะห์ ดังนั้น เพื่อให้ผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถขยายต่อได้กว้างมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะประเด็นสำหรับการทำวิจัยในอนาคต คือ ควรมีการขยายขอบเขตในการทำวิจัย เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายที่กว้างขึ้น เช่น ลูกค้ำที่ปิดบัญชีไปแล้ว แต่ต้องให้ความระมัดระวังในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากอาจเป็นลูกค้ำที่ไม่ได้มีบัญชีที่ยังเดินบัญชีอยู่กับธนาคารแล้ว และควรศึกษาถึงปัจจัยของตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งระยะเวลาในการชำระเงินกู้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

กนิษฐา จอมวิญญูณ์. 2546. “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาระหนี้สินเงินกู้ในโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน สาขาลำปาง” การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กัลยา วานิชย์บัญชา .2555. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลพหุคูณครั้งที่ 20.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสาร.

กัลยา วานิชย์บัญชา .2555. สถิติสำหรับงานวิจัย พิมพ์ครั้งที่ .6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสาร .

กัลยา วานิชย์บัญชา .2554. หลักสถิติ พิมพ์ครั้งที่ .13. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสาร.

ชนินทร์ พิทยาวิวิธ. 2534. ตลาดการเงินในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป

นงนุช กะดีแดง. 2541. “หนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ในจังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เสนาะ อุเทน. 2547. “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาระหนี้สินเงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อาคารสงเคราะห์, ธนาคารรายงานการสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลโดยผู้สอบบัญชีและงบการเงิน .

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำหรับงวดสามเดือนและหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2561 [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก <https://www.ghbank.co.th/assets/about/financial-Information/document/operational-results/2561-Q2.pdf>

อาคารสงเคราะห์, ธนาคาร ผลิตภัณฑ์สินเชื่อ .[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.ghbank.co.th/product/loan>